

การประชุม the second of World Internet Conference

ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๘

ณ เมือง Wuzhen, China

การประชุมครั้งนี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่สองโดยรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนในระหว่างวันที่ ๑๖-๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดประชุม World Internet Conference นั้นมีขึ้นเพื่อการสร้างเวทีนานาชาติในการอภิปรายและถกเถียงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอภิบาลอินเทอร์เน็ตในมิติต่างๆ

สำหรับในการประชุมครั้งนี้ เน้นการอภิปรายและถกเถียงในเรื่องของความมั่นคงและปลอดภัยของระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอยู่ในเวทีนานาชาติอยู่ในขณะนี้ การประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการประชุมจากทั้งภาคประชาสังคมและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต

สำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมครั้งนี้ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการอภิปรายและถกเถียง รวมถึงการเรียนรู้แนวโน้มของการจัดสร้างระบบความมั่นคงปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตซึ่งกำลังเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจและเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของ สพธอ. ในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย เพื่อสนองต่อแนวนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลของรัฐบาลไทย

อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตการณ์จะเห็นได้ว่า การประชุมครั้งนี้ในภาพรวมนั้น เป็นการประชุมที่เน้นในเรื่องของภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตและหน่วยงานภาครัฐ โดยองค์กรภาคประชาสังคมยังถือได้ว่ามีบทบาทค่อนข้างน้อยในเวทีการประชุมครั้งนี้แม้ว่า ประเด็นหลักของการประชุมและคำขวัญจะเน้นถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการอภิบาลอินเทอร์เน็ต สำหรับเนื้อหาสาระสำคัญของการประชุมครั้งนี้สามารถนำเสนอตามประเด็นได้ดังต่อไปนี้

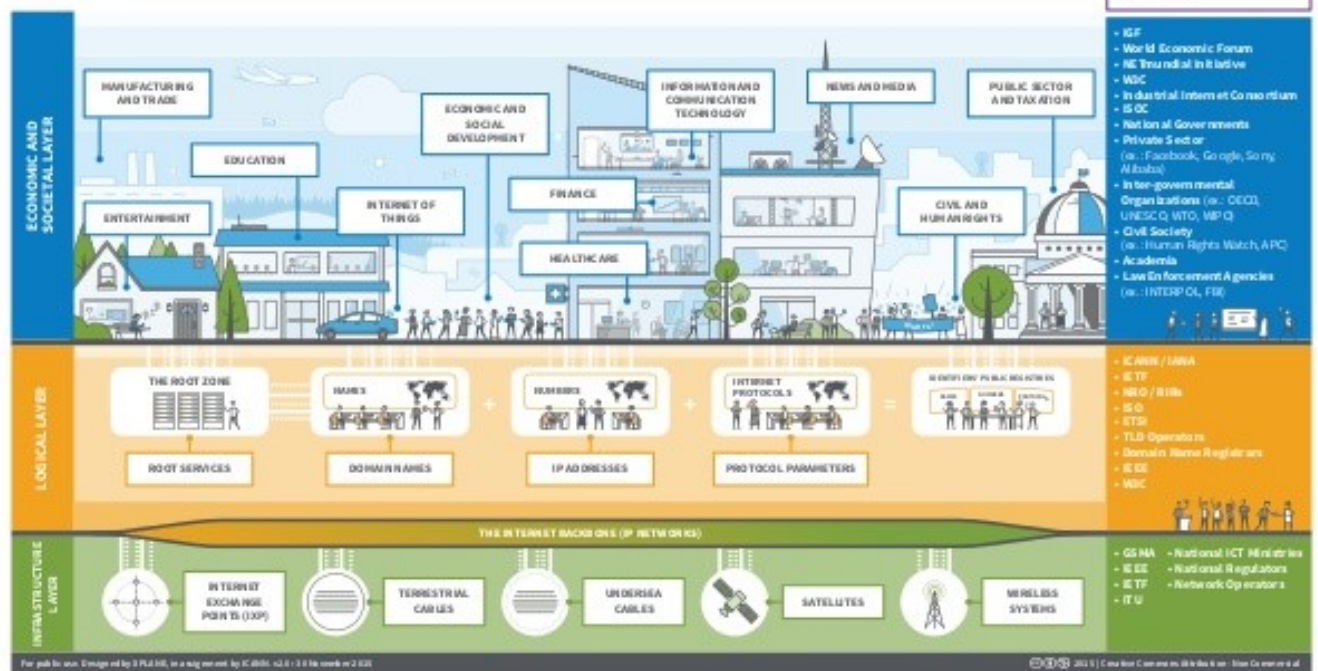
1. การเปลี่ยนผ่านของระบบอินเทอร์เน็ตหรือที่เรียกว่า Internet Assigned Numbers Authority Stewardship proposal (IANA stewardship proposal)

Mr. Fadi Chehade, Internet Cooperation for Assigned Number and Number (ICANN), CEO ได้เล่าถึงสถานะของร่างข้อเสนอ IANA stewardship proposal ว่ากำลังอยู่ในขั้นตอนสุดท้ายก่อนการนำเข้าสู่การพิจารณาในเดือนเมษายน ๒๕๕๙ ตามที่ได้ทำความตกลงไว้กับ National Telecommunication and Information Administration ภายใต้กระทรวงพาณิชย์ของสหรัฐอเมริกา โดยร่างข้อเสนอดังกล่าวนี้จะถูกนำมาอภิปรายอีกครั้งในการประชุม ICANN ครั้งที่ ๕๕ ณ ประเทศ โมร็อกโก ในช่วงวันที่ ๗-๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งจะเป็นการประชุมเพื่อหาข้อสรุปพร้อมครั้งสุดท้ายที่มีต่อร่างข้อเสนอ IANA stewardship proposal รวมถึงการประชุมที่ โมร็อกโกครั้งนี้ จะมีการประชุมที่เรียกว่า High Level Government Meeting ซึ่งจะเป็นการประชุมสำหรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงไอซีทีของแต่ละประเทศที่จะได้ให้ความเห็นต่อร่างข้อเสนอดังกล่าวด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม Mr. Fadi ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ข้อเสนอดังกล่าวนี้ได้ถูกพัฒนาจากหลายภาคส่วนรวมถึงผู้มีส่วนได้และส่วนเสียโดยได้เข้ามาส่วนร่วมในการทำงานเพื่อพัฒนาร่างข้อเสนอดังกล่าว โดยยึดหลัก multi-stakeholder approach และเน้นการทำงานและสร้างความร่วมมือแบบแนวราบ (Horizontal approach) ซึ่งสามารถสร้างความเข้มแข็งและความสำเร็จได้มากกว่าการทำงานแนวตั้ง (Vertical approach) โดยใช้ภาพประกอบการอธิบายดังภาพด้านล่างนี้

THE THREE LAYERS OF DIGITAL GOVERNANCE

No one person, government, organization, or company governs the digital space. Digital Governance may be stratified into three layers depicted here: Infrastructure, Logical, Economic and Social. Solutions to issues in each layer include policies, best practices, standards, specifications, and tools developed by the collaboration of stakeholders and experts from actors (business, government, academia, technical, and civil society). For a map of Digital Governance issues and Solutions across all three layers, visit <http://www.internetworld.org>.

โดยในขณะนี้การดำเนินงานของการทำร่างข้อเสนอ ICANN stewardship proposal อยู่ในขั้นที่เรียกว่า logical layer ซึ่งมีการทำงานสอดประสานในแนวราบเพื่อพัฒนาร่างข้อเสนอนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนการประชุม ICANN ครั้งที่ ๕๕ ณ ประเทศโมร็อกโก

2. การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตจากมุมมองที่หลากหลาย (Cyber Security from different perspectives)

การอภิปรายในประเด็นนี้เริ่มจากประเทศจีน โดย Mr. Wong ได้กล่าวว่า ประเทศจีนนั้นสนับสนุนแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้และส่วนเสียในการอภิบาลอินเทอร์เน็ตในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัย มากไปกว่านั้น ประเด็นเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตนั้นได้ถูกนำมาอภิปราย

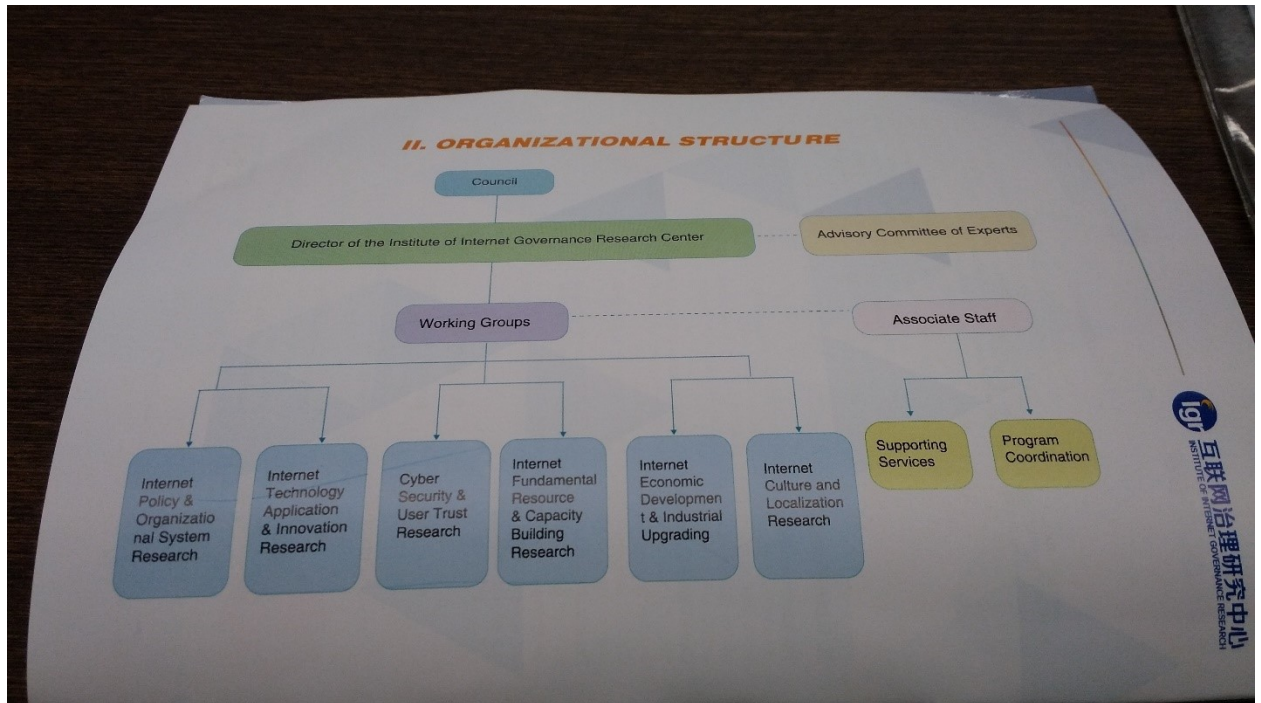
ถกเถียงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 จนถึงทุกวันนี้อุตสาหกรรมของจีนในเรื่องนี้ได้เติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ประเทศจีนเองยังได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนานาชาติทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอภิบาลอินเทอร์เน็ตในเรื่องความมั่นคงและปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตมาอย่างต่อเนื่อง ประเด็นสำคัญที่ทำให้ประเทศจีนสามารถพัฒนาในเรื่องการอภิบาลอินเทอร์เน็ตในประเด็นของความมั่นคงปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตนั้นมีด้วยกันสองประการด้วยกันคือ ประการแรกคือการทำงานที่สอดคล้องประสานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้และส่วนเสียในเรื่องดังกล่าว ประการที่สองคือ รัฐบาลต้องสร้างความไว้วางใจในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตให้แก่ประชาชนทุกภาคส่วนนั่นเอง

Mrs. Chen, ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศจากประเทศจีน กล่าวเพิ่มเติมว่า ประเทศจีนนั้น เน้นเรื่องของความโปร่งใส ความยุติธรรมต่อการให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยเน้นถึงหลักสามประการใหญ่ๆ อันได้แก่ การทำงานสอดคล้องประสานกับทุกภาคส่วนในเรื่องของการบริหารจัดการระบบอินเทอร์เน็ตให้แก่ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป ประการที่สองคือ การสร้างแนวทางการดำเนินงานร่วมรูปแบบใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีบทบาทในการอภิบาลอินเทอร์เน็ตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ต ประการที่สามคือ การร่วมกันบริหารจัดการโดยเน้นการหาประจักษ์เพื่อการดำเนินการอภิบาลอินเทอร์เน็ตในประเด็นของความมั่นคงปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ต

Mr. Fadi, Executive Chief Officer, ICANN เน้นว่าการเปลี่ยนผ่านการบริหารจัดการ Internet Assigned Number Authority ไม่ได้เป็นการทำงานที่เน้นแต่การทำงานของหน่วยงานจากภาครัฐ โดยเน้นให้เห็นถึงภาพการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้และส่วนเสียหลังการเปลี่ยนผ่าน IANA function ซึ่งถือได้ว่าเป็นรูปแบบการบริหารจัดการอินเทอร์เน็ตในรูปแบบใหม่ มากไปกว่านั้นการแนวทางที่ผ่านมาการทำงานสอดคล้องประสานกันในแนวราบ หรือ Horizontal approach พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่านำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาข้อเสนอ IANA stewardship proposal ซึ่งจะได้มีการนำเสนอในการประชุม ICANN ครั้งที่ 55 ณ ประเทศโมร็อกโค เพื่อข้อเสนอแนะในการจัดทำร่างฉบับสมบูรณ์เพื่อส่งต่อให้กระทรวงพาณิชย์สหรัฐอเมริกาภายในกลางเดือนเมษายน ๒๕๕๙ ต่อไป

3. การสร้างความเข้มแข็งของการอภิบาลอินเทอร์เน็ต (Institution of Internet governance research)

ประเทศจีนให้ความสำคัญต่อประเด็นนี้ค่อนข้างมากจะเห็นได้ว่า จีนได้ดำเนินการจัดตั้ง Institute of Internet Governance Research (IGR) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระและไม่แสวงหาผลกำไรเพื่อการค้นคว้าวิจัยเรื่องของการอภิบาลอินเทอร์เน็ต โดยเป็นการเชิญผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆและเครือข่ายผู้ตัดสินใจเชิงนโยบายเข้าร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญของสถาบันนี้ ทำให้สถาบันดังกล่าวมีความเข้มแข็งในเชิงวิชาการและการผลักดันเชิงนโยบายด้วยเช่นกัน โดยมีโครงสร้างองค์กรดังนี้

การทำงานขององค์กรดังกล่าวเน้นการสร้างงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีประเด็นการวิจัยดังต่อไปนี้ internet application and technology innovation, internet critical resources, internet governance practice, global internet governance ecosystem, cybersecurity and user protection and internet cyber cultural and economic development.

4. ข้อพิจารณาที่มีต่อสพธ.

ผู้อำนวยการ สพธ. ได้มีการสั่งการเพื่อดำเนินการ จัดตั้งคณะกรรมการ Thailand Internet Multi-stakeholder ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการดังกล่าว อย่างไรก็ตามสิ่งที่น่าเป็นจุดเน้นของการจัดตั้งคณะกรรมการ Thailand Internet Multi stakeholderชุดนี้ คือการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมในคณะทำงานในประเด็นต่างๆ ในขณะที่สถาบัน IGR ดังกล่าวของประเทศจีน ยังขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมโดยเน้นไปที่นักวิชาการและภาคธุรกิจเสียเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการเร่งกระบวนการให้เกิดการจัดตั้งคณะกรรมการชุดดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลในเชิงต่อการอภิบาลอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นประเด็นท้าทายในขณะนี้คือ การดำเนินการชักชวนให้ภาคประชาสังคมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ Thailand Internet Multi-stakeholder อย่างที่ สพธ. ตั้งใจไว้ สิ่งสำคัญประการแรกคือ การสร้างความไว้วางใจระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งคณะกรรมการชุดนี้ซึ่งทำหน้าที่ให้คำชี้แนะและผลักดันเชิงนโยบายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอภิบาลอินเทอร์เน็ต

The 2nd World Internet Conference-Wuzhen, China

ความท้าทายประการต่อมาก็คือ ทำอย่างไรให้ภาคประชาสังคมที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการและคณะทำงานย่อยมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวภาครัฐ หรือ สพอ. สามารถช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการได้เช่นกัน

ผู้เข้าร่วมการประชุม

- นาย วรณวิทย์ อาชุกรบุตร รองผู้อำนวยการ สพอ.
- นาย ปณัสย์ รัฐกิจวิจารณ์ ณ นคร ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์